

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

2014.gada 11. novembrī

Nr.RN-14- 12 -not

„Sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas nami” darba aizsardzības instrukcija citu fizisku un juridisku personu darbiniekiem, kuri atrodas vai strādā SIA „Rīgas nami” telpās vai teritorijā”

1. VISPĀRĪGAS PRASĪBAS

- 1.1. Instrukcija nosaka SIA „Rīgas nami” (turpmāk tekstā – RN) prasības citu fizisku un juridisku personu (nomnieki, pasākumu rīkotāji, ārpakalpojumu firmas u.c.), turpmāk – darba devēji, pieaicinātiem darbu veicējiem – fiziskām personām, neatkarīgi no tā, uz kāda līguma pamata viņi strādā, turpmāk – darbinieki, kuri atrodas vai strādā RN telpās vai teritorijā.
- 1.2. Pirms darbu uzsākšanas RN telpās vai teritorijā, darba devējam visi savi darbinieki jāiepazīstina ar šo instrukciju, RN „Ugunsdrošības instrukcija” un ar RN „Nekustamā īpašuma lietošanas kārtības noteikumi” konkrētam nekustamajam īpašumam (pielikumi pie līguma), to apliecinot ar personīgo parakstu, kā arī jānovada instruktāža darba aizsardzības jautājumos.
- 1.3. Darbinieki ir atbildīgi par savu drošību un veselību darba vietā, kā arī par savu rīcību vai bezdarbību darba aizsardzības jomā.
- 1.4. RN telpās vai teritorijā darbiniekiem atļauts strādāt tikai pēc attiecīgā rakstveida līguma noslēgšanas ar darba devēju.
- 1.5. Par darba aizsardzības prasību ievērošanu no savu darbinieku, kuri strādā RN telpās vai teritorijā, puses atbild darba devējs.
- 1.6. Par atļaujām, sertifikātiem u. c., kas ļauj darbiniekam veikt noteiktu darbu, atbild viņa darba devējs. RN ir tiesības pārbaudīt šos dokumentus.
- 1.7. Veikt ugunsbīstamus darbus, pielietot specefektus (pirotehniku, atklātu uguni u. c.) RN telpās vai teritorijā atļauts tikai pēc speciāla saskaņojuma saņemšanas no RN, stingri ievērojot ugunsdrošības un darba aizsardzības prasības.
- 1.8. RN telpās un teritorijā ir aizliegts atrasties vai veikt darbu alkohola vai narkotisko vielu reibumā, kā arī tos lietot darba laikā un/vai darba vietā.

2. VESELĪBAI KAITĪGIE UN BĪSTAMIE DARBA VIDES RISKA FAKTORI

Ja tiek pārkāpti darba aizsardzības noteikumi un, ja netiek ievērotas darba aizsardzības instrukcijas, darbinieki veicot darbu RN telpās un teritorijā var tikt pakļauti dažādu darba vides riska faktoru iedarbībai:

Darba vides riska faktori	Darba vides riska faktoru ietekme uz veselību
Fizikālie faktori	
mikroklimats (gaisa temperatūra, gaisa relatīvais mitrums, gaisa plūsmas ātrums)	saaukstēšanās; elpceļu slimības; infekcijas slimības u.c.
troksnis	dzirdes pavājināšanās; uzmanības, domāšanas spēju samazināšanās; kustību koordinācijas traucējumi; dzirdes orgānu traumas u.c.
elektriskā strāva	apdegumi; cilvēka organisma mehāniski bojājumi u.c.
apgaismojums	redzes orgānu nogurums; tuvredzība u.c.
Bioloģiskie faktori	
mikroorganismi (baktērijas, vīrusi)	infekcijas slimības u.c.
alergēni un toksīni	alergiskas un toksiskas reakcijas u.c.
Mehāniskie faktori	
kustībā esoši mehānismi, ierīces un darbarīki ar asām virsmām u.tml.	dažādas traumas; brūces, sasitumi u.c.
krītoši priekšmeti, detaļas, konstrukcijas	dažādas traumas; brūces, sasitumi u.c.
darbs augstumā	dažādas traumas; brūces, sasitumi u.c.
Ķīmiskie faktori	
neorganiskas vielas	ķīmiskie apdegumi (var ciest āda, elpceļi, acis u.c.); saindēšanās; alergiskas reakcijas u.c.
organiskas vielas	narkotiskie efekti; asins slimības; iedarbība uz iekšējiem orgāniem (var ciest nieres, aknas u.c.); iedarbība uz nervu sistēmu u.c.
ražošanas putekļi	elpceļu, plaušu slimības ; alergiskas reakcijas u.c.
Ergonomiskie faktori	
darba monotonija	monotonijas sindroms (smadzeņu aktivitātes pavājināšanās; cieš darbinieka uzmanība, uztvere, kustību koordinācija; mazinās interese par darbu) u.c.
garīgā darba slodze un spriedze	nervu un emocionālā slodze (var izsaukt tahikardiju, veģetatīvo funkciju izmaiņas, uzbudinājumu, galvassāpes, neirozes) u.c.
fiziskā darba slodze un spriedze	neiromuskulārās sistēmas disfunkcija; kustību koordinācijas traucējumi; iedarbība uz kardiorespiratoro sistēmu u.c.

nepareiza darba poza un nepareizi, nepiemēroti darba paņēmieni un metodes	jostas un krustu daļas slimības; kakla-plecu joslas slimības; locītavu artroze; koordinācijas neirozes u.c.
Psihoemocionālie faktori	
stress darbā; struktūrvienības sliktā funkcionēšana un kultūra (slikti iekšējie sakari, problēmu risināšanas grūtības organizācijā, sliktā organizācijas attīstība); sliktas attiecības darba kolektīvā (sociāla vai fiziska izolācija, sabiedrības atbalsta trūkums, nesaskaņas un/vai ļaunprātība strādājošo vidū) u.c.	organisma psiholoģiska reakcija (agresīva vai atturīga uzvedība); ietekme uz emocijām (niknums, bailes, kauns, greizsirdība u.c.); fizioloģiskas pārmaiņas

3. KOLEKTĪVIE UN INDIVIDUĀLIE DARBA AIZSARDZĪBAS LĪDZEKĻI UN TO LIETOŠANA

- 3.1. Lai pasargātu savu un citu drošību un veselību, darbiniekiem darbam tiek izsniegti individuālie un/vai kolektīvie aizsardzības līdzekļi, lietošanai darba laikā.
- 3.2. Atbilstoši veicamajam darbam, darba devējs par saviem līdzekļiem nodrošina savus darbiniekus ar individuālajiem un kolektīvajiem aizsardzības līdzekļiem.
- 3.3. Ir aizliegts uzsākt darbu vai to turpināt RN telpās un teritorijā ar bojātiem vai darbam neatbilstošiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.
- 3.4. Ar kolektīviem aizsardzības līdzekļiem nodrošina darba devējs un RN. Noslēdzot nomas līgumu, katrā RN objektā precizēt, ar kādiem kolektīviem aizsardzības līdzekļiem objekts ir nodrošināts.
- 3.5. RN telpās esošie kolektīvie aizsardzības līdzekļi:
  - uguns aizsardzības sistēmas;
  - ugunsdzēsības līdzekļi;
  - drošības zīmes;
  - ierobežojumi;
  - medicīnas aptieciņas;
  - iekārtas zemējums u.c.
- 3.6. Par RN telpās un teritorijā esošo kolektīvo darba aizsardzības līdzekļu bojājumiem ziņot savam darba devējam un RN pārstāvim, kurš ir atbildīgs par darba drošības un ugunsdrošības noteikumu ievērošanu telpās un teritorijā.

4. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS, UZSĀKOT DARBU

- 4.1. Pirms darba sākuma darbiniekam:
  - 4.1.1. jāsaņem darba uzdevums, vai norādījums no sava tiešā darba vadītāja, vai darba devēja;
  - 4.1.2. jāpārbauda un jāsakārto darba apģērbs un individuālie aizsardzības līdzekļi;
  - 4.1.3. jāsaprot darba vieta, tā jāatbrīvo no visiem liekajiem priekšmetiem;
  - 4.1.4. jāsaprot un jāpārbauda darbam nepieciešamās iekārtas, instrumenti un darba aprīkojums.
- 4.2. Nesākt darbu, ja:
  - 4.2.1. ir bojāti vai trūkst individuālie aizsardzības līdzekļi;
  - 4.2.2. ir bojātas vai neatbilst veicamajam darbam iekārtas, instrumenti vai darba aprīkojums;

- 4.2.3. darba vieta nav pietiekami un pareizi apgaismota;
- 4.2.4. darbiniekam ir slikta pašsajūta, reibonis u.c. veselības traucējumi.
- 4.3. Par konstatētajiem iekārtu, instrumentu un darba aprīkojuma bojājumiem un novērotajiem trūkumiem, nekavējoties ziņot tiešajam darba vadītājam (darba devējam).
- 4.4. Darbiniekiem jāizpilda RN pārstāvja, kurš ir atbildīgs par darba drošības un darba aizsardzības prasību izpildi RN telpās un teritorijā, prasības darba aizsardzības un ugunsdrošības jomā.

5. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS, VEICOT DARBU

- 5.1. Strādāt atļauts tikai konkrētam gadījumam iznomātajās telpās, kā arī, tikai ar iekārtām un sistēmām, par kuru apkalpošanu vai remontu ir noslēgts līgums ar RN.
- 5.2. Darbiniekiem RN telpās un teritorijā atļauts veikt darbu, kas atbilst viņu profesionālajai klasifikācijai un par kuru viņi ir instruēti.
- 5.3. Darbi jāveic individuālos aizsardzības līdzekļos.
- 5.4. Lietot darba aprīkojumu, iekārtas un vielas - saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto dokumentāciju (ražotāja instrukcijām, ķīmisko vielu un ķīmisko produktu drošības instrukcijām u.c.).
- 5.5. Ievērot drošības zīmes un prasības, kas ir izvietotas teritorijā, ēkās un darba vietās.
- 5.6. Darba laikā jābūt piesardzīgam un uzmanīgam, netraucēt citus darbiniekus.
- 5.7. Telpās, un pa kāpnēm pārvietoties uzmanīgi, neskrīet. Būt īpaši uzmanīgam, nesot priekšmetus, dokumentus u.c.
- 5.8. Darba laikā darba vietu uzturēt darba kārtībā, savlaicīgi novākt nevajadzīgās ierīces, instrumentus un priekšmetus.
- 5.9. Pieslēgt tehniskās elektroiekārtas atļauts tikai pēc saskaņošanas ar RN atbildīgo darbinieku par elektroiekārtu un elektroietaišu ekspluatāciju. Atbildīga darbinieka kontaktārunis 67181787 vai 26479832.
- 5.10. Izvietojot tehniskās ierīces, dekorācijas, gaismas un skaņas aparatūru, stingri ievērojot konstrukciju (pie kurām tās piekarina vai uz kurām tās izvieto) nestspēju.
- 5.11. Pirms ugunsbīstamo darbu veikšanas (metināšanas, lodēšanas darbi u.c.) RN telpās un teritorijā, nepieciešams saņemt speciālo norīkojumu no RN darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālista. Veicot ugunsbīstamu darbu, stingri jāpilda speciālā norīkojuma prasības.
- 5.12. Smēķēt RN telpās un teritorijā atļauts tikai šim nolūkam paredzētās vietās, kuras ir atbilstoši apzīmētas ar drošības zīmēm.
- 5.13. Ja vienā darba vietā strādā vairāku darba devēju darbinieki, darba devējiem, veicot darba aizsardzības pasākumus, ir pienākums sadarboties, un kontaktpersona šajā sadarbībā ir RN pilnvarotā persona, kura ir atbildīga par darba aizsardzības un ugunsdrošības prasību ievērošanu. Darba devējiem savstarpēji jāsaņemas darbu secība un, ņemot vērā darba raksturu un darba apstākļus, jāinformē viens otru un savus darbiniekus par darba vides riskiem, un nepieciešamības gadījumā, jāveic instruktāža.
- 5.14. RN telpās un teritorijā **aizliegts**:
- strādāt ar bojātam iekārtam, instrumentiem vai darba aprīkojumu;
  - bojāt RN piederošas iekārtas un telpu būvkonstrukcijas;
  - veikt telpu pārplānošanu un patvaļīgu pieslēgšanos pie inženiertehniskajām sistēmām;
  - izmantot ugunsdzēsības līdzekļus un tehniku saimnieciskām vai ražošanas vajadzībām;
  - aizkraut ar iekārtam, mēbelēm vai citiem priekšmetiem pārvietošanās ceļus, evakuācijas izejas, pieejas pie elektrosadales skapjiem un ugunsdzēsības līdzekļiem;
  - ienākt telpās, kuras nav koplietošanas telpas, vai kuras nav iznomātas konkrētajā gadījumā;

- telpās un teritorijā ienest un uzglabāt ugunsbīstamas un sprādzienbīstamas vielas;
- glabāt iznomātajās telpās un koplietošanas telpās nomniekam, darbiniekiem vai trešajām personām piederošu mantu, materiālus, vielas, iekārtas u.c., kuras nav domātas izmantošanai atbilstoši noslēgtā līguma mērķiem;
- veikt elektroierīču remontu pašu spēkiem.

6. DARBA AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS, BEIDZOT DARBU

- 6.1. Sakārtot darba vietu, iekārtas, instrumentus un darba aprīkojumu nolikt speciāli tam paredzētā vietā.
- 6.2. Novākt visus nevajadzīgos priekšmetus, degošos materiālus un atkritumus savākt speciālā tarā vai konteinerī.
- 6.3. Atslēgt apgaismojumu, aizslēgt durvis.
- 6.4. Ievērot higiēnas prasības beidzot darbu.
- 6.5. Par atklātiem iekārtu, aprīkojumu un būvkonstrukciju bojājumiem brīdināt darba devēju un RN.

7. UGUNSDROŠĪBAS UN SPRĀDZIENDROŠĪBAS PRASĪBAS

- 7.1. Ugunsdrošības un sprādziendrošības prasības RN darba vietās ir izklāstīti Ugunsdrošības instrukcijā.
- 7.2. Katram darbiniekam, kas atrodas vai strādā RN telpās un teritorijā, jāievēro RN Ugunsdrošības instrukcijas prasības.
- 7.3. Katram darbiniekam jāprot izmantot ugunsdzēsības līdzekļus.

8. KĀRTĪBA, KĀDĀ ZIŅO PAR DARBĀ NOTIKUŠU NELAIMES GADĪJUMU, AVĀRIJU VAI ĀRKĀRTAS GADĪJUMU

- 8.1. Ja ar darbinieku notiek nelaimes gadījums darba laikā RN telpās vai teritorijā, līdzās esošiem darbiniekiem nekavējoties sniegt pirmo medicīnisko palīdzību cietušajam, nepieciešamības gadījumā izsaukt Neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni 112 vai 113.
- 8.2. Par nelaimes gadījumiem, avārijām un citām ārkārtējām situācijām, jāpaziņo RN Darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālistam pa tālruni 67185231 vai 26676990 un tiešajam darba devējam.
- 8.3. Saglabāt darba vietu tādā stāvoklī, kādā notika nelaimes gadījums, ja tas neapdraud citu cilvēku veselību un dzīvību, vai neveicina iekārtas un mehānismu bojājumu.

9. RĪCĪBA AVĀRIJU, UGUNSGRĒKU UN NELAIMES GADĪJUMOS

- 9.1. Rīcība situācijās, kas var izraisīt avāriju vai nelaimes gadījumu:
  - pārtraukt darbu;
  - atslēgt elektroiekārtas;
  - paziņot darba devējam un RN Darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālistam pa tālruni 67185231 vai 26676990 par iespējamo avārijas situāciju vai par draudiem cilvēku veselībai un dzīvībai, izmantojot tālruni vai tiešā veidā;
  - atstāt bīstamo zonu;
  - ja ir iespējams, likvidēt cēloņus, kuri radīja avārijas situācijas draudus.
- 9.2. Ja notiek elektriskās strāvas iedarbība:

- atslēgt strāvas padeves avotu un tad, ja iespējams, atbrīvot cietušo no strāvas avota;
  - izsaukt Neatliekamo medicīnisko palīdzību pa tālruni 113;
  - par nelaimes gadījumu ar darbinieku, paziņot RN Darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālistam pa tālruni 67185231 vai 26676990 un darbinieka darba devējam;
  - sniegt cietušajam pirmo medicīnisko palīdzību (elpināšana, sirds masāža u.c.) līdz ierodas Neatliekamā medicīniskā palīdzība.
- 9.3. Traumas gadījumos:
- atbrīvot cietušo no traumas avota;
  - izsaukt Neatliekamo medicīnisko palīdzību;
  - par nelaimes gadījumu ar darbinieku, paziņot RN Darba aizsardzības un ugunsdrošības speciālistam pa tālruni 67185231 vai 26676990 darbinieka darba devējam izmantojot tālruni;
  - sniegt cietušajam pirmo medicīnisko palīdzību (elpināšana, sirds masāža, pārtraukt asiņošanu, uzlikt spiedošu pārsēju u.c.).
- 9.4. Ugunsgrēka, sprādziena vai citas avārijas gadījumā:
- pārtraukt darbu;
  - izslēgt iekārtas;
  - nekavējoties ziņot par notikušo RN administrācijai un darbinieka darba devējam, kā arī līdzās strādājošiem, izmantojot tālruni vai automātiskās uguns aizsardzības sistēmas rokas detektorus;
  - evakuēt cietušos un evakuēties pašiem no bīstamas zonas;
  - paziņot avārijas un glābšanas dienestiem par ugunsgrēku, sprādzienu vai citu ārkārtas gadījumu pa tālruni 112;
  - ugunsgrēka, sprādziena vai citas avārijas likvidēšanas laikā, pirms avārijas un glābšanas dienestu ierašanās, rīkoties saskaņā ar RN Rīcības plānu ugunsgrēka gadījumam;
  - ugunsgrēka, sprādziena vai citas avārijas likvidēšanas laikā, pēc avārijas un glābšanas dienestu ierašanās, rīkoties saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvja norādījumiem.

10. ATBILDĪBA PAR DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJAS PRASĪBU NEIEVĒROŠANU

- 10.1. Ja darbinieks nebūtiski ir pārkāpis darba drošības instrukcijas prasības (nav radušies materiālie zaudējumi vai nodarīts kaitējums darbinieku vai citu personu veselībai un dzīvībai), darbinieks iziet atkārtotu darba drošības instruktāžu.
- 10.2. Ja darbinieks ir būtiski pārkāpis darba drošības instrukciju prasības (kas izraisīja materiālus zaudējumus vai darbinieku veselības un dzīvības zaudēšanu), vainīgais ir atbildīgs, saskaņā ar Latvijas likumdošanu.

Valdes priekšsēdētāja

V. Verika

Valdes loceklis

E. Straupe

Valdes loceklis

A. Kondratjuks